

Opzet monitor Covid-19 strategie voor mensen met een beperking of chronische ziekte

Versie 11-8-2020

Doel

De monitor dient een aantal doelen:

1. Op hoofdlijnen volgen of er gebeurt wat we hebben afgesproken in de COVID-19 strategie
2. Het signaleren van trends of ontwikkelingen die input kunnen zijn voor beleid en waaruit we lessen kunnen leren.
3. Individuele signalen die gelijk moeten leiden tot actie (als die individuele signalen een trend laten zien, dan kan als actie ook bestuurlijke escalatie nodig zijn).

Uitgangspunten

- We houden het pragmatisch en compact: niet alles kan in één keer en we benoemen per ambitie wat we echt willen weten. Daarvoor is het nodig dat de ambities voldoende zijn uitgewerkt en concreet zijn. We bezien op basis van de beschikbare data waar gericht verdieping nodig is met het oog om aanknopingspunten voor handelen te vinden. Dus niet te breed en te diep.
- We maken zoveel mogelijk gebruik van hetgeen al beschikbaar is aan data.
- Er moet een goede balans zijn tussen kwantitatieve (o.a. op basis van uitvragen onder aanbieders en de doelgroep) en kwalitatieve informatie (o.a. op basis van signalen en uitvragen over beleving). Ook moet er een goede duiding worden gegeven aan alle informatie/data.
- We monitoren op basis van (spontane) signalen van mensen zelf en actief door informatie op te halen bij aanbieders, cliëntenorganisaties etc.

Wijze van data/informatieverzameling

- Kwantitatieve informatie halen we onder meer uit data vanuit aanbieders, veiligheidsregio's, RIVM, NZA, zorgbeelden IGJ, representatieve enquêtes door cliëntenorganisaties en eventueel (bestaand) onderzoek van kennisinstituten en academische werkplaatsen.
- Kwalitatieve informatie: hiervoor gebruiken we de al bestaande ledenraadplegingen en panels van de cliëntenorganisaties. En eventueel andere (bestaande) loketten en meldpunten (zoals het Juiste loket). Daarnaast bekijken we met de opdrachtnemer of het toegevoegde waarde heeft en op korte termijn uitvoerbaar is om nadere duiding te krijgen via focusgroepen om waar nodig nadere duiding te geven aan de beschikbare cijfers.

Tijdspad:

• Augustus 2020:	Opdrachtverlening
• September 2020:	Dataverzameling
• Oktober 2020:	Resultaten monitor 1 ^{ste} ronde
• December 2020:	Resultaten monitor 2 ^{de} ronde
• Februari 2021:	Resultaten monitor 3 ^{de} ronde

Contactpersoon: (10)(2e) ministerie van VWS: (10)(2e) @minvws.nl

Invulling monitor

1. Ambitie: Iedereen heeft zorg, ondersteuning, dagbesteding en dagopvang, therapieën en behandeling

Deze ambitie richt zich op de zorgwetten. De monitor kan inzichtelijk maken in welke mate er gebruik is en wordt gemaakt van bepaalde zorgvormen voor de doelgroep: mensen met een beperking of chronische ziekte. Veel zorgvormen zijn relevant voor mensen met een beperking. Het zou wenselijk zijn om te kunnen filteren welke zorg wenselijk is maar bijvoorbeeld (nog) niet plaatsvindt. Relevante zorgvormen zijn:

- Huishoudelijke hulp
- Hulpmiddelenzorg
- Dagbesteding/ dagbehandeling
- Therapie/ behandeling GGZ
- Vervoer
- Ambulante begeleiding
- Respijtzorg
- Wijkverpleging
- Paramedische zorg
- Medisch specialistische zorg
- Revalidatiezorg

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Focusgroepen	Nader te bepalen	Om verdieping te krijgen of meer duiding van beelden die uit de andere bronnen komen.	Nee, nog bezien of dit nuttig en nodig is.
Kwantitatieve informatie	Uitvraag onder zorgaanbieders	Bijvoorbeeld vragen over: • In hoeveel gevallen wordt zorg niet, minder of anders geleverd; • Wat is daarvan de reden (bijv. keuze cliënt, niet mogelijk binnen geldende maatregelen, beschikbaarheid personeel)	Om een beeld te krijgen over de feitelijke situatie over doorgang van zorgverlening.	Per zorgvorm moet bekeken worden of en zo ja welke informatie al beschikbaar is, bijvoorbeeld: • Bestaande peilingen onder zorgaanbieders • Zorgbeelden IGI • Kortcyclische rapportage RIVM
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen	Afhankelijk van vormgeving	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja

	cliëntenorganisaties	cliëntenorganisaties		
--	----------------------	----------------------	--	--

2. Ambitie: Mensen met beperking of chronische ziekte (en in het bijzonder mensen met een hoog gezondheidsrisico) delen in gelijke mate mee in de geleidelijke versoepeling van maatregelen in alle domeinen van het maatschappelijk leven

Voor deze ambitie geldt dat er grotendeels nog geen concrete doelen zijn vastgesteld die gemonitord kunnen worden. Voor deze ambitie wordt input verzameld over de punten die voor de doelgroep het belangrijkst zijn bij deze ambitie, zodat die kunnen worden opgepakt.

Een optie is om de monitoring van deze ambitie vorm te geven als een eerste scan. Beschrijven welke thema's en vraagstukken in het leven van mensen met een beperking het meest naar voren komen ten aanzien van COVID-maatregelen en versoepelingen. Bijvoorbeeld: werk/dagbesteding, noodzakelijk vervoer, onderwijs en recreatie.

Bronnen daarvoor kunnen zijn:

- De uitkomsten van panels en ledenraadplegingen van cliëntenorganisaties;
- Het meldpunt van het College voor de Rechten van de Mens;
- Een uitvraag bij een aantal organisaties die hier mogelijk ook signalen over krijgen, zoals VGN, VNG, MKB-Nederland;
- Zorgpanel IGJ.

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Focusgroepen	Nader te bepalen	Om verdieping te krijgen of meer duiding van beelden die uit de andere bronnen komen.	Nee, nog bezien of dit nuttig en nodig is.
	Input team burgerbrieven	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
Kwantitatieve informatie	Uitvraag onder koepels/aanbieders	Afhankelijk van de sector en de inhoud van het betreffende protocol	Afhankelijk van de sector en de inhoud van het betreffende protocol	Dat moet per thema geïnventariseerd worden.
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja

3. Ambitie: Het is voor alle mensen met een beperking mogelijk om op een verantwoorde en veilige manier contacten te onderhouden met belangrijke mensen in hun persoonlijk netwerk

Bezoekregeling instellingen

Vanaf 25 mei zijn de zorgorganisaties in de gehandicaptenzorg hun bezoekregeling aan het versoepelen. Zij doen dat aan de hand van de routekaart die eerder gepresenteerd. Voor het maken van afspraken over bezoek voor bewoners van zorginstellingen is een handreiking gemaakt, die op 20 mei is verschenen. Deze handreiking biedt handvatten voor zorgorganisaties om beleid te kunnen maken.

De monitor kan inzichtelijk maken in welke mate het bezoek in instellingen op gang is gekomen, bijvoorbeeld aan de hand van ledenraadplegingen of enquêtes van aanbieders.

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
Kwantitatieve informatie	Uitvraag VGN onder leden	Vragenlijsten	Om een beeld te krijgen over de feitelijke situatie over uitvoering van de bezoekregeling.	Ja?

Mensen thuis

De monitor kan via uitvraag bij cliëntenorganisaties signalen in kaart brengen over in welke mate deze doelgroep bezoek thuis wil en kan ontvangen en contacten heeft met naasten.

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Focusgroepen	Nader te bepalen	Om verdieping te krijgen of meer duiding van beelden die uit de andere bronnen komen.	Nee, nog bezien of dit nuttig en nodig is.

4. Ambitie: Er zijn voldoende tests en bescherming voor mensen met een, in relatie tot COVID-19 kwetsbare gezondheid, hun naasten en zorgverleners

Deze ambitie richt zich op de beschikbaarheid van beschermmiddelen en testcapaciteit voor deze doelgroep, naasten en zorgverleners. Naast de beschikbaarheid is de toegankelijkheid van beschermmiddelen en testfaciliteiten een relevant onderwerp. Hiervoor kunnen zowel gegevens

van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen worden gebruikt als data en signalen van cliëntenorganisaties gebruikt.

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Focusgroepen	Nader te bepalen	Om verdieping te krijgen of meer duiding van beelden die uit de andere bronnen komen.	Nee, nog bezien of dit nuttig en nodig is.
Kwantitatieve informatie	Onderzoek onder aanbieders over beschikbaarheid van beschermingsmateriaal	Nagaan wat de inhoud en frequentie van de uitvraag is	Om een beeld te krijgen over de feitelijke beschikbaarheid van beschermingsmateriaal.	Ja
	Cijfers van het LCH over vertrekking	Nagaan of dergelijke cijfers beschikbaar zijn en wat de inhoud is	Afhankelijk van beschikbare informatie	Wordt uitgezocht
	Cijfers over uitvoering testbeleid	Nagaan of dergelijke cijfers beschikbaar zijn en wat de inhoud is	Afhankelijk van beschikbare informatie	Wordt uitgezocht
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja

5. Ambitie: Mantelzorgers voelen zich ondersteund om de zorg voor een naaste, vanwege Coronamaatregelen ook op langere termijn vol kunnen houden en daar waar het niet meer gaat, is er sprake van voldoende logeer of (medische) opvangmogelijkheden

Voor deze ambitie zou de monitor kunnen weergeven in welke mate de logeertzorg is opgestart en wat de signalen zijn van zowel aanbieders en afnemers.

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends.	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Uitvraag bij koepels/aanbieders	Afhankelijk van vormgeving koepels	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Nee, nog nagaan
Kwantitatieve informatie	Cijfers over logeertzorg (uitvraag bij aanbieders door VGN)		Om een beeld te krijgen over de beschikbaarheid van logeertzorg	Ja

6. Ambitie: De communicatie rond Corona(maatregelen) is herkenbaar, begrijpelijk en toegankelijk voor iedereen met een beperking of chronische ziekte

De invulling van de ambitie is divers. In de strategie is daarover het volgende opgenomen:

- Waar nodig zal gewerkt blijven worden aan toegankelijke en begrijpelijke communicatie die goed vindbaar is.
- Er worden acties uitgezet gericht op het verhelpen en voorkomen van eenzaamheid.
- Er wordt onderzocht of naast een individuele benadering vanuit hun eigen zorgverleners, aanvullende algemene communicatie kan bijdragen aan het voorkomen van onnodige zelfquarantaine.
- De communicatie over mensen met een beperking, ziekte en/of hoger gezondheidsrisico wordt uitgewerkt in samenspraak met hen (en niet alleen over hen).

De monitor kan de vorm krijgen van een overzicht van 'communicatieproducten' die zijn gerealiseerd voor mensen met een beperking. Daarnaast is het relevant om signalen of onderzoek te kunnen tonen waar de ervaringen van de doelgroep met (crisis)communicatie worden uiteengezet.

Wijze van verzamelen/mogelijke bronnen

	Mogelijke bron	Inhoud	Geschikt voor	Beschikbaar
Kwalitatieve informatie	Individuele signalen bij cliëntenorganisaties	Afhankelijk van melder	Om zo nodig in individuele situaties actie te ondernemen. En eventueel voor het signaleren van trends. Mogelijke signalen zouden kunnen gaan om: - Toegankelijkheid, begrijpelijkheid en vindbaarheid van informatie - Eenzaamheid - Ontbreken van informatie	Zodra signalen binnenkomen
	Ledenraadplegingen en andere uitvragen cliëntenorganisaties	Afhankelijk van vormgeving cliëntenorganisaties	Afhankelijk van de vorm en inhoud	Ja
	Focusgroepen	Nader te bepalen	Om verdieping te krijgen of meer duiding van beelden die uit de andere bronnen komen.	Nee, nog bezien of dit nuttig en nodig is.
	Onderzoek Corona Gedragsunit	Vragen om inzicht te krijgen in zelfverkozen quarantaine	Met het verkregen inzicht kan bepaald worden welke vervolgstappen gezet kunnen worden	Het RIVM bekijkt of zij deze vragen kunnen onderzoeken
Kwantitatieve informatie	Lijst met 'producten' die de afgelopen tijd zijn opgeleverd	Deze lijst komt voort uit het crisisonderzoek over toegankelijke communicatie	Om een beeld te krijgen over de producten die zijn opgeleverd	Ja

